

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Lilia Munteanu,
reprezentată de avocata Iuliana Pascal,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Octavian Sirețeanu împotriva Liliei Munteanu, intervenienți accesorii Ala
Damaschin și Societatea cu Răspundere Limitată „Divers Euro Consult” cu
privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-407/24
NR. PIGD 2-17153774-01-2r-10102024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de
procedură civilă, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de
apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. D. Șușchevici
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru

29 ianuarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 septembrie 2016, Octavian Sirețeanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-3, vol. I).

2. Prin încheierea protocolară din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Ala Damaschin și SRL „Divers Euro Consult”(f. d. 73, vol. I).

3. Prin hotărârea din 01 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Sirețeanu. S-a încasat de la Lilia Munteanu în beneficiul lui Octavian Sirețeanu datoria în sumă de 85 500 de euro convertiți în valuta națională conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua executării, suma de 21 5000 de lei, cât și taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 12 500 de lei, iar în total suma de 227 500 de lei. S-a încasat de la Lilia Munteanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12 500 de lei (f. d. 78, 82-89, vol. II).

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 01 aprilie 2024, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă (f. d. 81, vol. II).

5. Prin încheierea din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal. S-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 49 140,18 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării actului judecătoresc (f. d. 94-95, vol. II).

6. La 04 iunie 2024, copia încheierii din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin poșta electronică, avocatei Iuliana Pascal, indicată în cererea de apel (e-mail: iulianapascal@yahoo.com), fapt confirmat prin scrisoarea de expediere și extrasul poștei electronice „Zimbra” din 04 iunie 2024 (f. d. 96, vol. II).

7. La 19 iunie 2024, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, a depus cerere prin care a solicitat eșalonarea achitării taxei de stat, anexând dovada de plată a taxei de stat în sumă de 20 000 de lei și dovada de plată a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, iar la 24 iunie 2024 a înregistrat în Direcția Evidență și Documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău apelul motivat împotriva hotărârii din 01 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 98-100, vol. II).

8. Prin încheierea din 22 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis în adresa apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate (f. d. 111-114, vol. II).

9. La 20 septembrie 2024, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel (f. d. 118-120, vol. II).

10. În susținerea recursului a indicat că, în temeiul art. 86 din Codul de procedură civilă, a depus cerere cu privire la eșalonarea taxei de stat, anexând la aceasta probe ce confirmă situația sa materială precară, iar termenul de 15 zile calendaristice acordat de către instanța de apel este unul restrâns, ceea ce nu i-a permis recurentei să achite integral taxa de stat. Însă, până în prezent instanța de apel nu s-a expus vis-a-vis de cererea înaintată, astfel fiind lipsită de dreptul său constituțional de a beneficia de o eșalonare a taxei de stat.

10.1. Totodată, recurenta a susținut că a achitat taxa de timbru în sumă de 200 de lei, cât și taxa de stat în sumă de 20 000 de lei.

10.2. A mai indicat că instanța de apel era obligată să examineze cererea de eșalonare a taxei de stat și să dispună fie admiterea sau respingerea acesteia, cu acordarea apelantei unui termen de achitare a taxei de stat, ceea ce nu se atestă

la caz, or, Curtea de Apel Chișinău a emis, la 22 iulie 2024, încheiere de restituire a apelului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

15. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

16. Art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

(1¹) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale”.

17. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

18. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:
a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

19. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„ Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

22. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 10 septembrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice avocatei apelantei, Iuliana Pascal, copia încheierii din 22 iulie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei (f. d. 116, vol. II).

24. Prin urmare, Completul de judecată constată că recursul declarat de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, la 20 septembrie 2024, este în termen.

25. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, din considerentele ce succed.

26. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că, prin hotărârea din 01 aprilie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Sirețeanu.

27. La 01 aprilie 2024, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 aprilie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

28. Prin încheierea din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal. S-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 49140,18 de lei și taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării actului judecătoresc.

29. La 04 iunie 2024, copia încheierii din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin poșta electronică, avocatei Iuliana Pascal, indicată în cererea de apel (e-mail: iulianapascal@yahoo.com), fapt confirmat prin scrisoarea de expediere și extrasul poștei electronice „Zimbă” din 04 iunie 2024 atașat la materialele cauzei (f. d. 96, vol. II).

30. Acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copiei încheierii din 24 aprilie 2024 se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 15 al prezentei încheieri.

31. Având în vedere că actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii, termenul de 15 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, a început să curgă la data de 05 iunie 2024 și a expirat la 19 iunie 2024 (zi de miercuri).

32. Completul de judecată notează că, la 18 iunie 2024, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, a depus cerere prin care a solicitat eşalonarea taxei de stat până la etapa susținerilor verbale, totodată anexând la

aceasta ordinele de încasare a taxei de stat în mărime de 20000 de lei și taxei de timbru în sumă de 200 lei (vol. II, f.d. 98-101),

33. Însă, apelul motivat împotriva hotărârii din 01 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru l-a înregistrat în Direcția Evidență și Documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău abia la data de 24 iunie 2024, adică în afara termenului stabilit de instanță de 15 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite.

34. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 22 iulie 2024, întemeiat a dispus restituirea cererii de apel depusă de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, întrucât apelanta nu a înlăturat neajunsurile stabilite în interiorul termenului acordat de instanța de apel (f. d. 111-114, vol. II).

35. Completul de judecată consideră că nu poate fi reținut argumentul recurenteii, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de eșalonare a taxei de stat, deoarece Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, nu a depus apelul motivat în termenul acordat prin încheierea din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău. Or, apelul motivat urma să fie depus până la 19 iunie 2024, inclusiv, însă din actele cauzei se atestă că depunerea apelului a fost efectuată în afara termenului de 15 zile stabilit de către instanța de apel, adică la 24 iunie 2024, iar apelanta nu a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor.

36. Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Curtea de Apel Chișinău corect a punctat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

37. În speță, prezintă relevanță și prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 22 al prezentei încheieri, care statuează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

38. În aceeași ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975, cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012, cauza SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

39. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal, deoarece nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 24 aprilie 2024 și nu a prezentat apelul motivat în termenul indicat de instanța de apel.

40. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul declarat de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal și de a menține încheierea din 22 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

41. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Lilia Munteanu, reprezentată de avocata Iuliana Pascal.

Menține încheierea din 22 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Octavian Sirețeanu împotriva Lilei Munteanu, intervenienți accesorii Ala Damaschin și Societatea cu Răspundere Limitată „Divers Euro Consult”, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni